

Coses que només es diuen

Dues coses que no s'escriuen prou: la primera té a veure amb els tallers d'escriptura, tot i que començarem parlant dels lectors. Arreu, trobem encara gent a qui agrada llegir i, sovint, també escriure. És una gent que parla de llibres, que llegeix i que en compra o que es molesta a anar en una biblioteca pública a treure'ls... i a tornar-los; gent que assisteix a algunes presentacions de llibres, que participa o no en clubs de lectura, que s'interessa pels premis, per les ressenyes, per les crítiques i per aquells aspectes que tenen a veure amb el corrent literari amb què simpatitzen o s'identifiquen alguns dels escriptors que els agraden. Part d'aquesta gent també va estudiar literatura i ha escrit o escriviu o va escriure i, fins i tot, ha publicat o publica de tant en tant alguns articles o alguns llibres. Però són sempre o quasi sempre al

Valen la pena els premis?

Dies abans que *Sense alè*, de Josepa Contijoch, obtingués el premi Crexells 2013, parlo amb Josep Cots, d'Edicions 1984, que és qui l'ha editat. Em comenta que la crisi ha fet forat i que cada dia es venen menys llibres. Pel que fa a les novel·les, Cots apunta que un dels causants de la davallada de venda han estat els premis, perquè s'han fet passar com a grans novel·les llibres que no valien la pena. La crítica tampoc no hi ha ajudat. Tots sabem que, encara que es publiquin com si ho fossin, no són crítiques molts dels articles purament laudatoris que es fan sobre un llibre. *Sense alè* va imposar-se a *La dona que es va perdre*, de Marina Espasa i a *No et miris el riu*, de Mònica Batet, una escriptora que va guanyar la 25a edició del Premi Casero amb *L'habitació grisa*. *Sense alè* va obtenir el 36,1% dels vots: la suma dels 3.800 socis de l'Ateneu Barcelonès i dels clubs de lectura de les biblioteques de Catalunya que van votar a favor d'aquest llibre. Però saben quants vots van ser en total? De socis de l'Ateneu, 120. I de clubs de lectura, 35. Si compten que a cada club hi ha entre 10 o 12 persones, això ens donaria uns 350 votants. Ajuntant-hi aquells 120, no arriben als 500. Força més, però, dels exemplars que es venen de moltes novel·les.

davant de la taula on es presenta un llibre i no tenen res a veure directament amb cap dels llibres o amb cap de les ressenyes que en llegeixen; tampoc amb els programes culturals de ràdio o de televisió que escolten o que miren. Com a molt, tenen un blog literari o cultural i participen en les plataformes digitals de temàtica literària o cultural que s'han anat creant. Alguns ho fan perquè els agrada, sense aspirar a res més; d'altres, perquè no troben un lloc a la premsa o als mitjans de comunicació més tradicionals i tampoc —ai!— a les planes de la *Revista de Girona*.

Uns i altres són, però, en tot cas, els herois que justifiquen i que donen sentit i continuïtat al fet literari. I alguns d'aquests lectors s'apunten a tallers o a aules d'escriptura, si és que poden, amb la intenció d'aprendre a escriure, d'aprofundir en l'escriptura creativa o en la lectura. És el que ha passat amb l'Aula d'Espectura que es va crear fa uns mesos a Girona. Ho celebrem. Però no celebrem tant que hi hagi hagut tantes facilitats per inscriure-s'hi com a alumne com poques oportunitats han tingut molts dels escriptors de les nostres comarques —escriptors, diguem-ne, més consolidats— a participar d'alguna manera en aquesta Aula. És una mica absurd en una època en què el món digital permet una participació més general i, doncs, més rica.

I, encara que una cosa no exclougui l'altra, tampoc no s'ha dit prou que alguns dels alumnes que s'han inscrit a l'Aula d'Espectura de Girona ho han fet perquè, independentment de si s'interessen o no pels llibres, són estudiants de la UdG que, apuntant-s'hi, «obtenen crèdits de reconeixement acadèmic per cada mòdul de l'itinerari formatiu», tal com s'anuncia a la plana web. Val la pena que es recordin aquestes coses de tant en tant. Ningú no té mai tota la veritat, però recordar-les també és contribuir a fer-la pública.

